

Rauman kaupunki
Tekninen virasto/kaavoitus
kaavoitus@rauma.fi

Viite Lausuntopyyntöne 12.12.2019

Aihe Rauman Petäjäksi asemakaavaehdotus (AK 03-092)

Rauman kaupungin kaavoitus on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Petäjäksi (AK 03-092) asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Suunnittelualue sijaitsee meren rannalla, sataman pohjoispuolella, noin 2 kilometrin päässä keskustasta. Asemakaavan muutoksen, joka on tullut vireille 6.3.2019, tavoitteena on määrittellä Petäjäksi niemen käyttötarkoitukset vastamaan nykyistä tilannetta osoittamalla erilaiset suojeluarvot, virkistysalueet sekä vapaat ranta-alueet. Suojeluarvojen ja voimassa olevan asemakaavan välinen ristiriita sekä epävarmat tonttivuokrasopimukset vaarantavat tällä hetkellä alueen kulttuurihistoriallisia arvoja. Alue on kokonaisuudessaan Rauman kaupungin omistuksessa, mutta siellä on useita maanvuokraajia.

Satakunnan Museo on antanut lausuntonsa Petäjäksi asemakaavaluonnoksesta 4.11.2019. Lausunnossaan museo on todennut suunnittelualueen kulttuurihistorialliset arvot, suojelun voimassa olevissa kaavoissa sekä Petäjäksi rakennusinventoinnin pohjalta ehdotetun suojeluratkaisun. Museo ei enää käy läpi näitä kysymyksiä. Kaavaluonnosta museo piti huolella laadittuna ja tehtyjä selvityksiä riittävinä. Selvitykset oli jo luonnosvaiheessa huomioitu kattavasti. Museo puuttui ainoastaan kaavamääräyksiin, jotka olivat luonnosvaiheessa vielä keskeneräiset. Kaavan sisällön osalta museo piti ongelmallisena alueen vanhimman huvilan tontin 3417-1 tarpeettoman tiukkaa rajausta, mikä tulisi aiheuttamaan negatiivisia muutoksia arvokkaaseen huvilamiljööseen.

Luonnosvaiheen jälkeen kaavamääräyksiä on täydennetty ja yleismääräyksiä lisätty. Museo pitää pieniä täsmennystarpeita lukuun ottamatta määräyksiä nyt riittävinä. Suojelumääräykseen sr15 on syytä lisätä yleisesti käytetty sanamuoto *'Maankäyttö- ja rakennuslain 57 pykälän 2 momentin nojalla määrätään, että rakennusta ei saa purkaa.'* Kaavassa on käytetty kahta erilaista alueen ympäristön säilyttämiseen tähtäävää merkintää /S ja /S9, joissa on erilaiset määräykset. Syyt kahteen erilliseen merkintään eivät käy ilmi. Museo esittääkin merkintöjen yhtenäistämistä ja määräykseksi kattavampaa /S9-määräystä.

Kaavakartan yleismääräysten kolmannessa kappaleessa kehoitetaan säilyttämään rakennusten 'alkuperäinen' väriyty, 'alkuperäiset' yksityiskohdat ja julkisivumateriaaleja uusittaessa toteuttamaan se samanlaisena kuin 'alkuperäinen'. Määräykset saattavat aiheuttaa tulkintaongelmia, koska Petäjäksi huviloilla on monia rakennus- ja muutosvaiheita. Alkuperäisen tavoittaminen voi olla vaikeaa, eikä se aina ole edes perusteltua. Sanan 'alkuperäinen' voisi korvata esim. sanoilla 'rakennuksen historiaa kunnioittaen' tai käyttäen esim. muotoilua 'rakennuksen nykyinen väriyty on säilytettävä tai palautettava alkuperäiseksi tai jonkun merkittävän rakennusvaiheen mukaiseksi'.

Petäjäksi alueen vanhimman huvilan osalta (tontti 3417-1) Satakunnan Museo toistaa luonnosvaiheen kantansa. Museo katsoo edelleen, että huvilan tontti on kaavassa rajattu tarpeettoman ahtaaksi ajatellen rakennuksen ja sen ympäristön arvojen säilymistä. Petäjäksi alueen arvokkaimpiin kuuluva ja lähimpänä Pidesluodon pientaloasutusta sijaitseva huvila tuleekin selkeästi erottaa uudemmasta asutuksesta omaksi kokonaisuudekseen.

Satakunnan Museo pitää tervetulleena myös kaavaselostukseen liitettyä pientä korjaustapaohjetta, joka täydentää kaavakartan määräyksiä. Ohje on varsin yleispiirteinen, mutta toiminee sellaisenakin tukena esim. rakennuslupamenettelyssä. Korjaustapaohjeen loppuun voisi lisätä vielä yhteydenpitotarpeen korjauskysymyksissä myös Satakunnan Museoon / rakennuskonservaattori.

Suunnittelualueella sijaitsevat I maailmansodan aikaiset puolustusvarustukset ovat muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä (muinaisjäänösrekisterissä tunnuksella Ensimmäinen Petäjäs 1000023378). Kaavakartalle varustukset on merkitty osa-aluemerkinnällä sm2- ja katkoviiva päämaankäytön ollessa alueella lähivirkistys. Museo pitää merkintää hyvänä. Varustusten sijaintitiedot on päivitetty vastaamaan muinaisjäänösalueen rajauksia muinaisjäänösrekisterissä. Myös kaavamääräys on museon ehdotuksen mukainen. Suunnittelualan koillisosassa muinaisjäänösalueelle on merkitty jo olemassa oleva polku, virkistysreitti. Polun käyttö ei nykyisellään ole ristiriidassa alueen suojelun kanssa, mutta kuten kaavaselostuksen sivulla 16 on todettu, mikäli reittiä halutaan parantaa tai rakentaa, on suunnitelmista oltava hyvissä ajoin yhteydessä Satakunnan Museoon.

Satakunnan Museolla ei muilta osin ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Juhani Ruohonen

Tutkija Liisa Nummelin

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama
Satakuntaliitto/kirjaamo, Niina Uusi-Seppä
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä